

## Υπομονάδα 4.3: Κινητοποίηση πόρων

### Μαθησιακοί στόχοι

- Προσδιορισμός και κατανόηση της έννοιας των πόρων και της κινητοποίησης πόρων.
- Κατανόηση του τρόπου σχεδίασης και διαχείρισης των πόρων χάρη στα εργαλεία και τις τεχνικές που παρέχονται στην παρούσα υποενότητα.
- Εφαρμογή των αρχών της της κυκλικής οικονομίας στη διαχείριση των πόρων.

### Ορισμός

#### Τι εννοούμε με τον όρο "πόροι";

Το λεξικό της Οξφόρδης προτείνει τον ακόλουθο ορισμό του πόρου:

1. "Μια προσφορά από κάτι που μια χώρα, ένας οργανισμός ή ένα άτομο έχει και μπορεί να χρησιμοποιήσει, ιδίως για να αυξήσει τον πλούτο του".
2. "Κάτι που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να βοηθήσει στην επίτευξη ενός στόχου, ιδίως ένα βιβλίο, ένας εξοπλισμός κ.λπ. που παρέχει πληροφορίες (...)".
3. "Προσωπικές ιδιότητες όπως το θάρρος και η φαντασία που σας βοηθούν να αντιμετωπίζετε δύσκολες καταστάσεις".

Όταν σκεφτόμαστε την *κινητοποίηση πόρων*, αναφερόμαστε στη διαδικασία με την οποία μια εταιρεία μπορεί να αντλήσει και να συγκεντρώσει πόρους για να πραγματοποιήσει τις δραστηριότητές της και να αναπτυχθεί. Περιλαμβάνει επίσης τη διαπραγμάτευση και τη διαχείριση όλων των απαιτούμενων πόρων με αποτελεσματικό τρόπο ώστε να περιορίζονται τα απόβλητα και το αποτύπωμα άνθρακα.

Λαμβάνοντας υπόψη τους διαφορετικούς ορισμούς, μπορούμε στη συνέχεια να αναρωτηθούμε **τι είδους πόροι υπάρχουν;**

- **Υλικοί πόροι:** είναι απτοί και φυσικοί και μπορούμε να τους χωρίσουμε σε δύο κατηγορίες: φυσικοί πόροι, όπως η γη, το νερό, ο αέρας, τα φυτά, τα ορυκτά, τα δάση κ.λπ. και βιομηχανικοί πόροι, που είναι για παράδειγμα αυτοκίνητα, νοσοκομεία, δρόμοι, έπιπλα, βιβλία, υπολογιστές, ρούχα, στυλό κ.λπ.
- **Μη υλικοί πόροι:** είναι άυλοι και πνευματικοί, όπως ο χρόνος, η ενέργεια, οι ιδέες, η ασφάλεια, η ησυχία, η αντίληψη του εμπορικού σήματος, οι πατέντες κ.λπ.
- **Ανθρώπινοι πόροι:** εργατικό δυναμικό, δεξιότητες, γνώσεις, ικανότητες, εμπειρία κ.λπ.
- **Οικονομικοί πόροι:** χρήματα, δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, τραπεζικοί λογαριασμοί, ακίνητα, έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου κ.λπ.

**Σε τι συνίσταται η διαχείριση των πόρων;**

Η διαχείριση των πόρων είναι η διαδικασία πρόβλεψης, προγραμματισμού, προγραμματισμού και βελτιστοποίησης όλων των απαραίτητων πόρων για την εκπλήρωση ενός έργου ή/και ενός προηγούμενως καθορισμένου στόχου. Σκοπός της διαχείρισης πόρων είναι η όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική και αποδοτική χρήση των πόρων που εμπλέκονται στη διαδικασία.

### **Γιατί είναι τόσο σημαντικό;**

Η διαχείριση των πόρων και ο προγραμματισμός έχουν πολλά οφέλη, ορισμένα προφανή, άλλα λιγότερο:

- **Επιτρέπει τη βελτιστοποίηση της κερδοφορίας:** Όταν ο προγραμματισμός πόρων μας επιτρέπει να έχουμε πιο ακριβείς προβλέψεις, μπορούμε να αναθέσουμε με ακρίβεια το κόστος και απλοποιεί την ανάθεση και την παρακολούθηση των πόρων. Επιπλέον, η διαχείριση των πόρων επιτρέπει τη βέλτιστη χρήση των πόρων, δηλαδή μπορούμε να απεικονίσουμε αν κάποιοι πόροι υποεκμεταλλεύονται ή, αντίθετα, αν κάποιοι πόροι υπερεκμεταλλεύονται και αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε αντιπαραγωγική κατάσταση.
- **Αποφεύγεται η σπατάλη πόρων:** Ο σχεδιασμός και η διαχείριση των πόρων βοηθά να δούμε πού θα μπορούσαν να σπαταληθούν κάποιοι πόροι για να τους μειώσουμε ή να μετασχηματίσουμε κάποιες διαδικασίες για να τις κάνουμε πιο αποδοτικές.
- **Αυξάνει την επικοινωνία:** με διαφανή προγραμματισμό και κατανομή των πόρων. Είναι καλά τεκμηριωμένο και επιτρέπει σε όλους τους εργαζόμενους μοναδική και σαφή πληροφόρηση.
- **Αποφεύγει απρογραμμάτιστες δυσκολίες:** Βοηθάει στην απεικόνιση των σημείων όπου θα μπορούσαν να προκύψουν δυσκολίες κατά τη διαδικασία και προβλέπει λύσεις.
- **Φέρνει ασφάλεια:** Η διαχείριση των πόρων μας επιτρέπει να κάνουμε προβλέψεις και να προβλέψουμε τις ανάγκες κάθε πόρου για κάθε βήμα της διαδικασίας. Φέρνει ένα αίσθημα ασφάλειας, καθώς τίποτα δεν αφήνεται στην τύχη.
- **Βελτιώνει τη διαφάνεια:** Η διαχείριση και ο σχεδιασμός των πόρων προσφέρει τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να έχουν ελεύθερη πρόσβαση στους πόρους και το κόστος τους. Αυξάνει τη διαφάνεια της εταιρείας και, κατά συνέπεια, την εμπιστοσύνη των ενδιαφερομένων μερών.
- **Αξιολογεί την αποτελεσματικότητα:** Η διαχείριση των πόρων είναι ένα εργαλείο που χρησιμεύει για την αξιολόγηση του κόστους ενός έργου (δυνητικού ή πραγματικού) και τον υπολογισμό της απόδοσης της επένδυσης.

### **Κατευθυντήριες γραμμές EntreComp**

Η EntreComp μας δίνει την ακόλουθη ένδειξη:

***"Συγκεντρώστε και διαχειριστείτε τους πόρους που χρειάζεστε".***

**Πώς;**

- Να αποκτήστε και να διαχειριστείτε τους υλικούς, άυλους και ψηφιακούς πόρους που απαιτούνται για να μετατρέψετε τις ιδέες σε δράση.
- Να αξιοποιήστε στο έπακρο τους περιορισμένους πόρους.
- Να αποκτήστε και διαχειριστείτε τις ικανότητες που απαιτούνται σε κάθε στάδιο, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών, νομικών, φορολογικών και ψηφιακών ικανοτήτων.

### Επάρκεια βήμα προς βήμα

1. Διαχείριση πόρων (υλικών και άυλων).
2. Χρησιμοποίηση των πόρων με υπευθυνότητα.
3. Αξιοποίηση του χρόνου σας στο έπακρο.
4. Αναζήτηση υποστήριξης.

### Μεθοδολογίες και εργαλεία

Όταν σχεδιάζετε μια δραστηριότητα, πρέπει να σκεφτείτε όλες τις εργασίες που περιλαμβάνει. Για παράδειγμα, η "γενική διαχείριση" θα περιλάμβανε εργασίες όπως η τιμολόγηση, η λογοδοσία, η πληρωμή φόρων κ.λπ. Καταγράψτε όλες τις εργασίες που περιλαμβάνονται σε αυτή τη δραστηριότητα και εκτιμήστε τους πόρους για κάθε μία από αυτές.

Στη συνέχεια, πρέπει να σκεφτείτε πότε θα εκτελέσετε αυτές τις εργασίες και να το αποτυπώσετε σε ένα πρόγραμμα προγραμματισμού. Ο προγραμματισμός μπορεί να είναι εβδομαδιαίος, μηνιαίος ή ετήσιος. Έχοντας όλους τους απαιτούμενους πόρους για κάθε εργασία και σχεδιάζοντας με όλες τις εργασίες για κάθε δραστηριότητα, θα είστε σε θέση να αξιολογήσετε τους γενικούς πόρους που απαιτούνται για κάθε χρονική περίοδο, ακόμη και αν περιλαμβάνει διαφορετικές δραστηριότητες ταυτόχρονα.

### Εφαρμογή κυκλικής οικονομίας

#### Πώς μπορούμε να κινητοποιήσουμε πόρους σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας;

Στόχος της κυκλικής οικονομίας είναι να παραμείνουν οι πόροι όσο το δυνατόν περισσότερο στην κυκλική διαδικασία παραγωγής-κατανάλωσης. Η κυκλική οικονομία θέλει να επιτύχει περισσότερα με λιγότερους πόρους, μειώνοντας, επαναχρησιμοποιώντας, ανακατασκευάζοντας, επισκευάζοντας, ανακυκλώνοντας, επανεξετάζοντας ή ανακαινίζοντας.

Συγκεκριμένα, μπορούμε να κινητοποιήσουμε πόρους λαμβάνοντας υπόψη:

- Ότι είναι καλύτερο να **μειώσουμε** τους πόρους που εισάγονται για την παραγωγή των αγαθών και/ή των υπηρεσιών μας. Θα έχει θετικό αντίκτυπο τόσο στο κόστος όσο και στο περιβάλλον. Εάν εξοικονομήσουμε πόρους, αποφεύγουμε την εξόρυξη πόρων, τη μετατροπή, τη μεταφορά και την κατασκευή. Για παράδειγμα, μπορεί να είναι η μείωση της ενέργειας που απαιτείται για την παραγωγή αγαθών: μπορούμε να μειώσουμε την ηλεκτρική ενέργεια, τα καύσιμα, το νερό, το αέριο. Μπορούμε επίσης να μειώσουμε τους πρωτογενείς

πόρους που συνθέτουν το προϊόν ή τη συσκευασία του, για παράδειγμα μειώνοντας και προσαρμόζοντας τις διαστάσεις της συσκευασίας στο προϊόν και χρησιμοποιώντας μόνο την απαραίτητη ποσότητα πολυστυρένιο, κολλητική ταινία, χαρτόνι κ.λπ.

- Διατηρώντας την ίδια γραμμή της μείωσης των πόρων, μπορούμε να **ανακτήσουμε** ή να επανεξετάσουμε το προϊόν ή/και τη διαδικασία παραγωγής έτσι ώστε να απαιτεί λιγότερους πόρους. Αυτό ονομάζεται **οικολογικός σχεδιασμός** και έχει πολλά πλεονεκτήματα που μπορείτε να διερευνήσετε κάνοντας κλικ [εδώ](#) για να δείτε παραδείγματα.
- Η **επαναχρησιμοποίηση** πόρων χρειάζεται μερικές φορές λίγη δημιουργικότητα. Έχουμε την τάση να πιστεύουμε ότι οι χρησιμοποιημένοι πόροι πρέπει να απορρίπτονται, αλλά τι θα λέγατε αν σκεφτόμασταν μια δεύτερη χρήση; Αυτή είναι η περίπτωση, για παράδειγμα, του νερού που χρησιμοποιείται για το σύστημα ψύξης ή βρασμού στη βιομηχανία επεξεργασίας τροφίμων, το οποίο μπορεί να φιλτραριστεί και να επαναχρησιμοποιηθεί. Ένα άλλο πιο καινοτόμο παράδειγμα είναι η [Aquabotanical](#), μια αυστραλιανή εταιρεία που παράγει συμπυκνωμένους χυμούς φρούτων και λαχανικών για εξαγωγή. Το συμπύκνωμα παράγεται με εξάτμιση και έχουν βρει έναν τρόπο να φιλτράρουν και να ανοργανοποιούν το νερό που εξατμίζεται και που αρχικά απορρίπτεται για να το εμφιαλώσουν ως νερό κατάλληλο για κατανάλωση. Τώρα σερβίρεται σε εστιατόρια ως εκλεκτό νερό, το οποίο είναι φυσικό, φυτικής προέλευσης και προσφέρει μια σειρά από μέταλλα καθώς και μια ιδιαίτερη γεύση.
- Η **ανακαίνιση** είναι ένα άλλο παράδειγμα κινητοποίησης και διαχείρισης πόρων. Είναι ιδιαίτερα σημαντική στους βιομηχανικούς τομείς της αεροδιαστημικής, της αυτοκινητοβιομηχανίας, του εξοπλισμού βαρέως τύπου και εκτός δρόμου (HDOR), των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, των μηχανημάτων και του ιατρικού εξοπλισμού, καθώς και σε άλλους τομείς όπως τα έπιπλα γραφείου, ο σιδηρόδρομος και η ναυτιλία.
- Η **επισκευή** αποκτά ιδιαίτερη σημασία και επιρροή στους τομείς των οικιακών συσκευών και της πληροφορικής, καθώς οι καταναλωτές κουράζονται να αγοράζουν νέα προϊόντα κάθε λίγα χρόνια, επειδή το πλυντήριο ρούχων, η καφετιέρα, ο φορητός υπολογιστής, το smartphone ή άλλες συσκευές χαλάνε και θεωρείται πολύ ακριβή η επισκευή τους. Αυτό το φαινόμενο της μη επισκευής των οικιακών συσκευών και των προϊόντων πληροφορικής προκαλεί πολλές οικονομικές και περιβαλλοντικές ζημιές. Το Δικαίωμα στην Επισκευή (R2R) κερδίζει ολοένα και μεγαλύτερη δημοτικότητα τόσο σε θεσμικό όσο και σε ατομικό επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση το έχει συμπεριλάβει στις προτεραιότητές της για να το κάνει πραγματικότητα. Παράλληλα, πολλές ΜΚΟ και εταιρείες συγκεντρώνονται για να προτείνουν εναλλακτικές λύσεις και να ενημερώσουν τους πολίτες για τους τρόπους και τους τρόπους επισκευής των συσκευών και των συσκευών τους. Αυτή είναι για παράδειγμα η περίπτωση της [repair.eu](#), η οποία είναι ένας συνασπισμός που εκπροσωπεί πάνω από 100 οργανώσεις από 21 ευρωπαϊκές χώρες για να βοηθήσει τους ανθρώπους να ασκήσουν το δικαίωμά τους στην επισκευή (R2R). Η ανακαίνιση θεωρείται ένα είδος επισκευής για την παράταση της διάρκειας ζωής των προϊόντων.
- Τέλος, μπορούμε να κινητοποιήσουμε πόρους μέσω της **ανακύκλωσης**.

### **Πρακτική δραστηριότητα: Ποιοι είναι οι πόροι μου;**

**Στόχος:** να σκεφτούμε τους πόρους ως κάτι που μπορεί να χρησιμοποιηθεί κυκλικά, κατά τη διαφορετική στιγμή της επεξεργασίας τους.

**Υλικά:** Υλικά: Υπολογιστής, χαρτί και στυλό.

**Χρόνος:** 30-45 λεπτά.

#### **Μεθοδολογία:**

1. Κατεβάστε το υπόδειγμα από εδώ και ακολουθήστε τα διάφορα βήματα για να δημιουργήσετε το σχέδιο δραστηριοτήτων και πόρων σας.
2. Βρείτε επιλογές για να προσαρμόσετε τη διαχείριση των πόρων σας στις αρχές της κυκλικής οικονομίας.
3. Ερωτήσεις με φιλοδώρημα:
  - Ποιους πόρους μπορώ να επαναχρησιμοποιήσω;
  - Ποιους πόρους θα μπορούσα να ανακυκλώσω;
  - Ποια διαδικασία θα μπορούσα να επανεξετάσω για να μειώσω το αποτύπωμα άνθρακα της δραστηριότητάς μου;
  - Υπάρχει κάποιος πόρος που θα μπορούσα να μειώσω;
  - Υπάρχει κάτι που θα μπορούσα να ανακατασκευάσω;

#### **Τροφή για σκέψεις:**

Σκεφτείτε πώς η δημιουργικότητα και η επινοητικότητα σας μπορούν να προωθήσουν την καινοτομία στην κυκλική οικονομία.

Με την αποτελεσματική κινητοποίηση των πόρων, έχετε τη δύναμη να μετατρέψετε τα απόβλητα σε πολύτιμα περιουσιακά στοιχεία και να συμβάλλετε σε ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

#### **Προτάσεις μαθησιακού υλικού**

Μελέτη αγοράς ανακατασκευής:

<chromeextension://efaidnbmninnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.remanufacturing.eu/assets/pdfs/remanufacturing-market-study.pdf>